

vse računili kaj je pri novem pokopališču za Boglonaj storil bi ne bilo dosti 500 kron; koliko je pa storil pri popravilju cerkve pretečeno leto, koliko je dal lepega hrastovega in drugega lesa za popraviljanje stolpa in cerkvenih stopnic peska in ko so cerkev zunaj popravljali; vse to ni v nobenem račun. Zdjaj ga pa g. župnik ima za nemškutarja, liberalca in Bogve kaj. Veš ljubi moj Valentin to še ni vse: si čital v zadnem „Slov. Gospodarju“ kako je čez framske učitelje čvekaj, če imajo količkaj ponosa na stan se bojo dalje oglašili. Veš jaz rečem, framska šola je zlo ogledna šola, znamo jo tako na deželi iskati. Res g. župnik pravijo in več takih ki tako plitvo mislijo; nič ni se potreba nemški učiti, jaz pa pravim da je dobro če kdo več jezikov zna, ko bi jaz boljše nemški znal in še več jezikov, bi se mi boljše godilo. Veš Valentin to se mi čudno zdi kako more g. župnik čast. g. kanonika Gaberca, kateri so čez 20 let službovali kot župnik v Framu in zdaj jim pa obesi tako smotno zaradi framskih občinskih volitev saj oni sami najbolj poznajo koga imajo v III. razredu voliti, to ni kolegialno. Še g. dr. Turnerja, kateri v Mariboru stanuje pa ima lepo posestvo v Framu mu ni prizanesel. On je vendar velezasluženi gospod, kateri ima toliko v petah kako framski župnik v glavi, zato se noče s takim pripraviti. Veš Valentin pa res, kam človek uho pomoli v privatnih hišah ali v krčmah v Poskavi, Slivnici ali v Framu povsod ga pomiljujejo če je res, koje agitiral za volitve v Framu ponoči in podnevi je v ti polski zimi plazil od hiše do hiše še celo po Pohorju in je ljudi nagovarjal naj njegovo stranko volijo, to je katoliško Bog ne daj voliti liberalno nemško štajercijansko brezverno stranko, ker te nam bojo same stroške delali z občinskimi dokladi, ter nas bodo iz posestev potisnili, ktere bodo potem Nemci popokupili. Kaj mu je storil gospod Rosman in gospod Scherbaum oba iz Maribora, katera imata tukaj posestva? saj sta poštenjaka in mirna Nemca. Kako rad v jesen pošlje ob čas trgatve veliko brento po vinski most, če je ravno Nemec. Skoraj bi bil pozabil, zakaj g. župnika ljudje pomiljujejo in to sem že mnogo krat slišal da je pri agitacijah hudo ponoči padel ter si je možgane pretresel, zdaj mu pa ubožčaku večkrat pride, ter bi skoraj leco (Kanzel) podr. Nekteri pa pravijo, ter od tega časa, ko je od g. grofa Schönborna tisti podretni grad kupil, ter gre pogosto k tistim nekdanj tlačnim kmetom, kletkev v katerih so nekdanj tlačni zdihovali in sam vidi v časi zelenega možicelna z rudče kapico, v časi pa vidijo velikega zelenega kušarja blizo onemu podobnega, in temu pravijo Gašperl — mogoče, ter se stem pogovarja, ta bi znal ubožčeka celo znoriti. Veš Jaka še nekam drugam prihaja, kam pa? nekaj na kolinc in gostije, na ktere se skoraj vedno sam povabi, ampak k nekemu Janžurjo v klet, ker ima dobro vinsko kaplico in Janžur je dober človek, ki se najbolje misli pa izpovedati se mu more, kaj le od koga povedati vé in to je lahko, ker je dolgoletni Morski župan in pri tem se napije, ter včas popolnoči sladkoinjen spremlan od Janžurjev lepih hčerk iz Marijinega društva primaha domu, ker cesta je tam zlo slaba posebno pa ledena. Valentin čez kaj si g. župnika najbolj razbijati slišal v pustnem času? Čez to, ker ga ljudje nočejo ubogati, ko toliko ti zatracani ples prepoveduje in to se mu ljudje le smejejo, ker Francani smo že plesali in posebno pa letos pri ti dobri vinski kaplici in še bomo plesali in nikoli njega prasha li ko že njega ne bo. Pa veš, nekteri se ga le bojijo, ker prišel bo pustni čas potreba bo iti po hisek in poznej h izpovedi, on pa pravi, da nebo nobenemu odveze dal kteri bo plesal; on pravi, jaz vam prepovem plesati če bi ravno jaz plesal vi me morete ubogati, ker sv. katoliška cerkev to prepoveduje. To se je že pokazalo 23. januarja ko je imelo „Kmetstvo Bralno Društvo“ pri znanem krčmarju Turnerju veselico. Povabljeni niso bili samo kmetje družbeniki, ampak tudi drugi prijatliji bralnega društva ne ozirajo se na vero in narodnost. Bili so prav židane volje ter začnejo plesati različne plesane, nazadje se tudi četvorko (Qadrille) in to je nek župnikov podprenik, v jutro kar toplo nesel župniku kteri je potem skoraj bil leco podr in pri tem tako hripo dobil, da ni mogel pete

maše več brati. „Slov. Gospodar“ je prinesel da so sami Nemci plesali do jutra in potem so pa ljudje doma spali, namesto ko bi bili šlik maši. Ubogi Fram! še v postnem času ne bomo smeli več plesati. Veš ljubi moj Valentin ko bi zdaj Kristus naš gospod v Fram prišel in bi nas pozdravil: mir vam bodi, kako smo bli tega navajeni bi mu naš g. župnik rekel: tiho bodi, tu sem jaz gospod. Zaupanje imamo da ga bodo mil. knez in škof malo pokrtačali in mu mir zapovedali. Pri teh govorih prišli smo do ločitve. Moža sta mi še veliko povedala mastnih, pa naj bo za takrat dosti.

Slike iz Brežic na Savi.

III. *)

Mi naprednjaki smo zelo olikani ljudje. Tudi miroljubni smo in ponižni do skrajnosti. Ali tako daleč vendar ne gre naša ponižnost, da bi nastavili še levo lice, ako nas kdo udari po desnem. Ne, v politiki, v javnem življenju velja za vse in tudi za nas geslo: Oko za okom in zob za zob! Pa še nekaj: tudi v politični borbi smo navajeni, rabiti le dostojna, poštena sredstva. Proti poštenemu nasprotniku pošteno orožje, to je naše geslo. Ali tekom zadnjih let smo prišli do prepričanja, da Benkovičeva klika ni pošten nasprotnik. Proti Benkovičovi strahovladi ne pomagajo ne pametni argumenti ne dostojne besede, ne postava ne poštenost; pomaga pač le — pasji bič! Mi nismo pasjega biča v politiko vpeljali. Ne, s pasjim bičem je bil slovenski poslanec in doktor Benkovič od slovenskega doktorja Serneca tepen. Navdušeni prvaki so torej sami pasji bič v politiko vpeljali. Nas to seveda nič ne briga. Zaradi nas se prvaki med seboj lahko z bombami in revolverji nasprotujejo. Mi ne bomo rabili surove sile proti Benkovičevi kliki, čeprav človeka kar roka zasrbi, ako sreča enega teh prvaških hujskačev. Rabili bomo le — moralni pasji bič in ta bode za Benkoviča pač še bolj občutljiv, kakor oni bič, ki ga je čutil v krčmi tam čez mostom.

Resnica mora na dan, — pa naj pride sam vrag, mi ne bomo resnice zatajili. Mi nismo imuni poslanci, mi prevzamemo vso odgovornost za svoje članke. Ako bi torej skozinskož poštenemu Benkoviču kaj prav ne bilo, potem nas on in z njim vsa njegova banda lahko toži. Pred sodnijo se bode vse razjasnilo! Torej — korajža velja!

Po tem uvodu naj nadaljujemo svoje poročilo o sodnijskih razpravah, ki so se vršile dne 23. prosinca pred okrajno sodnijo v Brežicah. O razpravi proti moralčno nedotakljivemu Agrežu, ki je ali koncipijent ali solicitor, na vsak način pa vodja pri Benkoviču, smo že v zadnji številki poročali. Agrež je dobil svojih 14 dni in s tem — dober tek ter amen!

Pri vsemu temu pa je le eno zanimivo: Proti prvaku je bila naperjena ta dan pravzaprav le ena zanimiva tožba, namreč proti Agrežu — pardon, proti moralčno do nebes segajočim Agrežu —; proti g. Schalonu, ki še ni bil zaradi nobenega zločina, tudi ne zaradi goljufije ali tatvine ali poneverjenja kaznovan, pa so naperili prvaki celo vrsto tožb. G. Schalon se teh tožb ni zbal. Ali zastopnik moralčno finega Agreža (pravzaprav je bil to zastopnik dr. Benkoviča) se je bal in se je hotel na vsak način „zglhati“. Kmalu bi ta zastopnik na kolena padel in prosil g. Schalona ter vrlega njegovega zastopnika g. dr. Janescha, naj se „zglhata“. Vsi so imeli vtis, da bi prvaki plačali tudi vsako svoto denarja, ko bi se jim njih hudobije odpustilo. Glavna stvar pa je to-le: Zastopnik dr. Benkoviča je izjavil (po nemško): „Ich habe die Vollmacht zu erklären, dass von unserer (Dr. Benkovič) Kanzlei nichts mehr gegen die Ranner Polizei gemacht oder geschehen wird, wenn man die Klage gegen Agrež zurückzieht.“ Po slovensko in po domače povedano: Benkovič in njegovi hlapci so slovesno pred sodnijo izjavili, da ne bodo več niti besedice, sploh ničesar ne proti brežiški policiji storili, ako se potegne tožbo proti poštenemu Agrežu nazaj. To je dr. Benkovičov pooblaščen zastopnik pred sodnijo javno po-

vedal. Proti temu dejstvu ne pomaga torej nobena laž. Zato nastane iz tega sledečo vprašanje: Ali je dr. Benkovič poštenjak? Mi vprašamo še enkrat: Ali je dr. Benkovič poštenjak? — Stvar je tale: Dr. Benkovič se je, odkar je poslanec, boril proti brežiški policiji. Z neštevilnimi vprašanji, članki, interpelacijami itd. je nastopal proti tej policiji. V teh vprašanjah in interpelacijah so se nahajala najhujša očitavanja. Ako bi bil dr. Benkovič torej poštenjak, moral bi ta boj proti brežiški policiji do konca kot mož izvojevati. On tega ni storil! Ne, on je po svojem zastopniku milo prosil, da naj se mu vse odpusti in da ne bode iz njegove pisarne nikdar več niti besedica proti brežiški policiji prišla. Dr. Benkovič je torej kapituliral pred g. Schalonom in sploh pred Nemci v Brežicah. Dr. Benkovič je hotel odkupiti zapor svojega moralčnega Agreža z obljubo, ki bi ga vezala celo življenje. . . . Kaj je človek, ki reče sosedu desetkraj „lump“, ki pa v trenutku, ko ga sosed toži, prosi: Priatelj, odpusti mi; ako me ne pustiš zapreti, ti obljubim, da ti ne bodem nikdar več „lump“ rekel. Vsakdo bode rekel, da je ta človek desetkraj lagal. In tudi mi rečemo odkrito in brez ovinkov, da je s tem pred sodnijo dokazano, da je dr. Benkovič 1) ali se hotel dati za čeno Agrežovega zapora podkupiti, ali pa da je 2) v vseh svojih interpelacijah proti brežiški policiji nesramno lagal.

To je pribito! Gg. dr. Janesch, K. Schalon itd. niso sedli na lim in se niso dali zapeljati. Torej ni prišlo do „zglhanja“. Agrež, čedni Agrež je šel zato 14 dni v luknjo. . . Benkovič pa je seveda največji poštenjak na Slovenskem . . .

Novice.

Volitve za deželni zbor nam prihajajo vedno bližje in treba se bode polagoma pomeniti, kaj nam je ukreniti. Nasprotniške stranke se že gibljejo in stara igra, stara komedija pričenja: obljube in obljube in še enkrat obljube. . . Tisočero slovenskih volilcev je žalibog še dandanes takih, da bodejo šli na lim medenih teh obljub. Ti reveži na duhu bi seveda tudi brezovo metljo ali pa spodnje hlače farovške kuharice izvolili, ako bi jim to ta ali oni prvaški „odrešenik“ zapovedal. Te ljudi prepričati, je pač popolnoma nemogoče, ker oni smatrajo misliti samo ob sebi za smrtni greh in bi si dali raje ušesa odrezati, nego da bi rečimo premislili iz farovža ali pa iz pisarne prvaškega dohtarja došle zapovedi. S temi ljudmi — in ti so pravzaprav osrednja armada prvaštva, — se res ne da govoriti. Ali hvala Bogu, da se je pričelo vendar že jasni in da imamo po Slovenskem že stotero delavnih ljudi, ki ne poslušajo več nobene komande, temveč volijo po lastnem prepričanju in lastni volji. Ta veseli napredek se je pokazal zlasti pri zadnjih državnozbornskih volitvah. Vkljub najhujšim lažem in najstrašnejšemu nasprotniškem pritisku oddali so kmetje, delavci in obrtniki več tisoč glasov za napredne kandidate, torej za stvar gospodarskega dela, spozumljenja z Nemci in napredka. Mi smo prepričani, da se bodejo ti tisočeri glasovi neodvisnih naprednih mož še povečali, pomnožili. Zato opozarjamo tudi že danes na prihodnje deželnozbornske volitve. Prvaki in sicer ravno tako „narodnjaki“ kakor „klerikali“ bodejo zopet prihajali in vam vse obljubili, kar se vaše srce želi. To so tudi v državnozbornskem volilnem boju storili. Ali ko so prišli novo izvoljeni poslanci tja na cesarski Dunaj, so svoje obljube snedli in se bedastim volilcem smejali. Žalostno ali resnično! Upamo torej da bode vedno manj kalinov za prvaške farizeje! Naprednjaki, somišljeniki, bodite torej vsak hip pripravljeni in kadar vas pokličemo, takrat vsi na krov!

„Sloga“, jokava prvaška sloga je šla že zopet rakom zvižgati. . . . Nič kruha ni postale iz te moke in niti smešno dejstvo ni pomagalo, da sta brata Ploj-Jurtela v Ljubljani svoj listič pod imenom „Sloga“ ustanovila. Nič, nič ni! Seveda, za Ploja in ednake politično problematične eksistence bi bila „sloga“ zelo potrebna. Kajti potem bi bilo vendar še mogoče, da ob-

*) Glej zadnjo številko „Štajerca“.

drži n. p. čedni hofrat svoje mandate. Brez „sloge“ pa je skoraj gotovo, da bodo klerikalci prav resno preskrbeli, da pride hofrat Ploj tja, kamor spada, namreč v politično staro železo. Zato, pač edino zato so prvaki stare barve, politične munije prejšnjih časov, zahtevali „slogo“... V politiki se pozna ravno samo eno slogo, — namreč to, da se nasprotnika premaga. In ker so klerikalci tako rekoč že premagali prvaške „narodnjake“ in „liberalce“, zato ne potrebujejo zdaj nobene druge sloge... Tudi na Kranjskem so se prvaki že zopet zlasali in stepli. Torej je pokopana, zopet pokopana, ta lepa, prvaška „sloga“... Mislimo, da se nikdo po tej našemljeni karikaturi nezrelih glav ne joka!

Prvaki in — ljubezen do bližnjega. Da gre prvaško sovraštvo tudi do groba in se ne usmili niti najhujše nesreče, je znano. To osveti tudi sledeči slučaj, katerega ne posnemamo morda kakšnemu „brezverskemu“ listu temveč ljubljanskemu „Slovencu“, ki je glasilo vse slovenske duhovščine: 1. t. m. gorelo je gospodarsko poslopje g. Bergmanna na zgornjem Rožniku v Ljubljani. K požaru so došli ljubljanski prvaški ognjegasci. Namesto da bi gasili, so se obrnili in odšli. Ko so srečali požarnike iz Viča, so jih nagovorili, naj se vrnejo, češ, naj „le kurnik pogori“... In vse to zato, ker je g. Bergmann — Nemec. Ali ko je ležala Ljubljana vsled potresa v razvalinah, takrat niso ti gospodje vprašali, od kje so prihajale podpore, takrat jim ni smrdel nemški denar...

Morilec?! Znani „Žane in Iblane“, ljubljanski župan Hribar ima smolo. Septemberski dogodki so mu bili prilika, da napravi svoje ime „svetovno znano“. Hotel je širnemu svetu dokazati, da imajo modri Ljubljančani na čelu moža, ki bi najmanjše zaslužil, biti župan Londona ali predsednik Francoske ali pa še bolje: kralj tiste jugoslovanske države, ki jo hočejo prenapeti prvaki na razvalinah Avstrije uresničiti. Ali Hribar je sicer zvit kot kozji rog, vendar pa ima mnogo smole. In ravno septemberski dogodki mu niso prinesli posebno veliko „slave“, pač pa mnogo sramote. Bili so ti dnevi s svojimi škandali in svojim nasiljem pravi dokaz Hribarjeve nezmožnosti in brezvestnosti. Kajti dogodki v Ptujju so se vršili v soboto in nedeljo. Hribar pa je mirno gledal, ko so ljubljanski tolovaji in barabe do petka pripravljali izgrede. Hribar in njemu enako vredna policija niso ganili niti mezinca, da bi te izgrede onemogočili. Potem se je zgodila nesreča: prišli so vojaki, barabe so metale na vojaške kamenje, vojaki so streljali in dva mladeniča sta bila ubita... Zdaj je zagrmelo po slovenkem časopisu in povsod se je čul klic: „Morilec!“ — Kdo morilec? Hribarjevi močitelji in sokrivci so vpili najprve, da je deželni predsednik Schwarz „morilec“, češ da je on poslal vojaštvo na cesto in ko bi tega ne storil, bi se tudi nesreča ne zgodila. Tudi Hribar je približno tako govoril. Zdaj se je zdela stvar predsedniku preneurna in povedal je ter dokazal v javnosti, da je sam župan Hribar od njega zahteval, da naj pridejo vojaki na pomoč. Tisto, kar je „Žane iz Iblane“ očital predsedniku Schwarzu, to je sam zakrivil! Ako je kdo torej odgovoren za v Ljubljani prelito kri, potem je to Hribar. Prvaštvo, nahujskano, fanatično prvaštvo, to je — morilec!

Prestolonaslednik Rudolf. 30. prosinca t. l. je bilo dvajset let, odkar je presenetila avstrijske narode nesrečna vest, da je izdihnil prestolonaslednik Rudolf, — in kako je presenetila ter pretresla ta vest avstrijske narode! Vso mišljenje podanikov v naši monarhiji je takrat že bilo navajeno v nadi, da bode sledil dobremu Francu Jožefu I. mladi, ljubljani Rudolf. Ali te nade so bile nakrat uničene, — Rudolf je ležal na mrtvaškem odru. Kakor strela je udarila ta vest v vrste ljudstva in napravila tak globok vtis, da ga niti danes po preteku dvajsetih let ne moremo pozabiti... Rudolf mrtev! Kaj je vezalo srca ljudstva tako tesno na tega nesrečnega cesarjeviča, ki je vladal v srcu narodov že predno mu je bila posadena cesarska krona na čelo? Nikdo ne more povedati, kaj je širilo in omogočilo to globoko ljubezen do prestolonaslednika. Njegova prijaznost, njegova ljubeznivost, njegova dobrota, — gotovo,

vse to. In tudi njegova delavnost. Saj je n. p. znano, da je pričel Rudolf izdajati krasno delo „Die österr.-ungarische Monarchie in Wort und Bild.“ Hotel je podeliti to delo svojemu očetu ob 50 letnici. Ali doživel je le 40 letnico vladanja Franc Jožefa... Vse to je vplivalo na ljudstvo in v nemalo iskro ljubezni do cesarjeviča. Ali še nekaj je, kar ne smemo pozabiti. O Rudolfu se je govorilo, da postane tisto, kar je bil cesar Jožef II. svojemu času. V Rudolfu se je pričakovalo novega „ljudskega cesarja“, ki bi naj s krepko mladeniško roko razbil okove teme in odprl državo pravi svobodi. In vse kaže, da bi uresničil Rudolf to upanje, ali — smrt je došla, brezusmiljena smrt, in nam je vzela prestolonaslednika. Pač naša vlada še danes ljubeče geslo Franca Jožefa I. Ali — Rudolfa ni več, — 20 let že počiva v očetovski gomili... Upajmo, da niso zagrebli s truplom Rudolfa tudi svobodo ljudstva...

Iz Spodnje-Štajerskega.

Otroci in politika. „Marburger-Zeitung“ poroča nova junaštva minoritskega župnika Vavpotiča v Ptujju. List pravi, da hoče Vavpotič tudi šolska dekleta v svoje „Marijine društvo“ spraviti. Tako postopanje je rodilo seveda odpor tudi v vrstah duhovnikov. Tako se je zoperstavil veroučitelj g. pater Schediwi temu počenjanju in je naravnost povedal, da otroci glasom postavne ne smejo biti člani nobenega društva. Vavpotiča je to seveda grozovito razjezilo in skusil je svojo jezo s tem ohladiti, da je patra od verouka odstavil. Misli je pač, da ima ponižnega psička pred seboj, ki se mu bode pod vsakim pogojem pokoril. Ali g. pater Schediwi je — mož in kot mož si ne pusti vzeti poštenja in pravice. Zato je odgovoril na nasilje Vavpotiča s tem, da je ednostavno kloster zapustil, da ne čita več maše in da stanuje zdaj v hotelu Osterberger, dokler ne bode cerkvena oblast vso zadevo rešila. — Tako poroča omenjeni list. Ako je to poročilo resnično, no, potem imamo lep vzgled politikujočega faršta. Za take duhovnike, kakor je debeli Vavpotič, postane tudi najpoštenjši duhovnik tovariš nemogoč, ako ne trobi v politični rog in se ne pokori politični zapovedi klerikalstva. Izvršitev duhovniške dolžnosti je Vavpotiču in njegovim tovarišem dereta miga. Gre se jim le za politiko. Ali še nekaj: bi se enkrat za vselej prepovemo, da bi se našo šolsko dečo po raznih društvih vlačilo. Ako se dobi žalibog še nekaj že precej razevelih devic, ki so članice takih farških društev, potem privoščimo Vavpotiču te device in devicam Vavpotiča. Ali otrok ne spada v društvo! In zato bomo Vavpotiču enkrat resnico povedali. Ako že drugo ne pomaga, mu bomo po povedali, da naj se drži raje duhovniške svoje službe in — celibata. Vemo sicer, da ima Vavpotič poseben talent za pisanje „libsbrifov“, ali tudi to mu ne bode pomagalo... Mi ne potrebujemo hujskačev!

Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici dohajajo nam prav čudne novice. Eden naših naročnikov ni dobil te dni svojega „Štajerca“. Vprašal je tedaj poštnega slugo, kje da je list ostal. In poštni sluga je naročniku naznanil, da je „Štajerca“ — župnik Sušnik vzal. To se je baje že štirikrat zgodilo. Tudi se je razne klerikalce nagovarjalo, naj delujejo nato, da bodo naši naročniki „Štajerca“ popustili... Mi nimamo vzroka, da bi na tej stvari dvomili, ker poznamo župnika Sušnika že od vseh strani. In tedaj, ako se je to zgodilo, treba bode enkrat odločno zapopotati. Ako že posvetna in cerkvena oblast nočeta ničesar proti temu politikujočemu duhovniku storiti, zna se zgoditi, da si bode ljudstvo samo pomagalo. Kdor jemlje list, ki ni njegov in prepreči, da ga dobi pravi lastnik v roke, ta krade. In krasni je po našem mnenju ravno tako za lajka kakor (še bolj) za duhovnika prepovedano. Opozarjamo župnika Sušnika na to dejstvo in vključ temu, da ne držimo dosti na njegovo vest, upamo, da se bode boljše. Ako bi pa kaj ednakega storil, zna se mu zgoditi, da ga kdo za ušesa zaradi tativne pred sodnijo potegne. Mi gotovo veliko potrpiamo, ali ako se že na nepošten način proti nami nastopa, ako se za „sveto stvar klerikalstva in prvaštva“ že krade, potem moramo druge strune naviti!

Učitelj — hujskač. Omenili smo že v etijske dr da zasledujejo gotovi prvaški učitelji pol dneje Staje pota, ki so jih doslej zasledovali edino kapljico. Zato Tako je motil učitelj Rozman v Storeh blagovoli kratkem neko nemško družbo in izzival na oni teh grši način. Take fantaline bode treba odstrutninore ker delajo po našem mnenju edino učiteljsavitelja A stanu sramoto!

Lep duhovnik. V župnišče Sv. Peterja v Izjava. I je te dni neka heračica in prosila župnika, list dopis ji njenega novorojenega otroka krsti. De nobene župnik je dal ženi nasvet, naj gre v Celje, n februarja da on noče svojih cerkvenih knjig z njenim ed n išt nom umazati. To je duhovnik, kaj! Kaj hična. — **G. A. I.** o, da Vi krsti po naukih katoliške cerkve vstopa v nek Mariboru Res, čudno, žalostno je krščanstvo gotovih Slovo j spodov duhovnikov. Kristus bi take brezsrčni prvak pač z bičem iz božjega hrama pogнал. poestnik

Napredna zmaga. Listom se poroča, da je se p se vršile 4. t. m. občinske volitve v Podčeto. Kako Končale so z zmago naprednjakov. Čast za kom nol nim volilec!

V Klečah, občine Hrastovce se je po in mu zopet z delom v rudniku, ki je bil svoj A. Derna lastnina gg. Candolin in Hartner in v kat ubrovni se je mirovalo 12 let. Starejši kovači se bje zapri še na izvrstno kvaliteto tega premoga, kate Ustrelli po izvedeniškem mnenju najboljši v ste Vzrok Avstriji, spominjali. Dela so zdaj v str Salmija njaških rokah, premog se lepo sortira in ka sodarsk dovoz lahak ter leži rudnik v bližini oknja je vir ceste, bode prebivalstvo dravske dolines s tenjci se je tovo zadovoljno. Upamo, da bode rudnik gnik kn zročil še snovanje drugih podjetij in prinese Porotno ta način novo življenje v dolino. norom, j

Živinski in svinjski sejem v Ptujju štanjski vršil 4. t. m. Prignalo se je 210 konjev, čič umo komadev govede in 720 svinj. Trgovina je adela je pri nekaj zvišanih cenah zelo dobra. Priho z čevl živinski in svinjski sejem se vrši 17. t. Morilka svinjski sejem pa tudi že 10 t. m. zanci r

Letni in živinski sejmi na Štajerskem. lki se. Sejmi brez zvezdice so letni in kramarski sejmi; sejmi, zašče, je-li važi z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama 35 le h tatvir pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 11. februarja na Bregu pri P. bil je (svinjski sejem); v Gradcu*. Dne 12. febru težke na Gomilici**, okr. Lipnica. Dne 13. februaric in Brežicah (svinjski sejem). Dne 15. februarjanjereki Račah*, okr. Maribor; v Žalcu**, okr. Celje ima pa Ponikvi**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Sevnjibil vsi v Brežicah**; v Arvežu (sejem z drobn Ustrelli Dne 16. februarja v Radgoni*; v Ormužu (svi ski sejem); v Podplatu**, okr. Rogatec. Dne nice Jo februarja na Ptujju (sejem s ščetinariji, govek samo in konji); v Imenem (sejem s ščetinariji), neka n Kozje. Dne 18. februarja na Bregu pri P. V Drav (svinjski sejem); v Gradcu*; v Šoštanj** Erica F 19. februarja v Pišecah**, okr. Brežice; tseh je Gornji Poljskavi**, okr. Slovenska Bistnil. B Dne 20. februarja v Teharjih**, okr. Celje; v ne Braslovčah**, okr. Vranks; pri Sv. Filipu in bla račeh**, okr. Kozje; v Vidmu*. okr. Brežice. In pri 23. februarja v Ljutomeru*; v Ormužu (svin in g sejem); v Rogatu (sejem z veliko živino). D in je 24. februarja v Imenem (sejem s ščetinari Na led okr. Kozje; v Arvežu**; v Mariboru*; pri mlade Duhu-Ločeh**, okr. Konjice; v Laškem**; v Snjem venski Bistrici**; v Rogatu**; na Ptujju (seja in s konji, govedom in ščetinariji); v Kozjem** t. na

Subvencijski ovni koroškega seeländerske v leo plemena se bodo, kolikor bodo dopuščala sredstvo mi oddajali ovčercjem po goratih krajih, če Samon kmetijski družbi vpošljejo 20 K. Za maloče je škodnino se morajo oddajati tudi sosednjim a na čarjem za plemenje. Odposiljali se bodo najt Smrdi v aprilu in maju in naročnik mora plačemt naročnino iz Solčave, postaja Železna Kapljaveduje

Potovalna predavanja o perutninarstvu mor Srednjem in Spodnjem Štajerskem. Da se bozve. potovalna predavanja o perutninoje vršila tenzivneje, se je osrednji odbor c. kr. kmetijs družbe v svoji seji 2. julija p. l. izrekel za pred Š-Mi perutninojevskega odseka in naprosil gospde razu Armina Arbeiter, upravitelja deželne bolnice hrian umobolne v Feldhofu pri Gradcu, Otmarja Mpogur deghem, graščaka v Falkenhofu pri Andritz u čita Janeza Pečehy, upravitelja deželne hiralnice svoji Schwanbergu, naj prirejajo na podlagi Arbeita dela jeve knjižice, in na vsakokratn poziv načelst da je

večkrat kmetijske družbe po raznih krajih Srednje in Spodnje Stajerske potovalna predavanja o perutnini. Zato prosimo vse cenjene podružnice, naj nam blagovolijo naznaniti svoje želje, naj se ta ali oni teh gospodov k njim pošlje in predava strani perutninarje. Omenjamo še, da sta gospoda upravitelja Arbeiter in Pechany na razpolago le ob nedeljah in praznikih.

Izjava. Dne 17. januarja, (3 št.) je prinesel naš list dopis iz Prihove. Z dotičnim dopisom nimamo nobene stike in zveze. — V Prihovi dne 10. februarja. — Miha Pšeničnik. — Opomba imen redništva: Potrjujemo, da je ta izjava resnična. — Uredništvo. —

G. A. H. naduč. Potrjujemo resnici na jabo, da Vi niste naš dopisnik od Sv. Križa pri Mariboru!

Slovo je vzel iz Rosvajna znani panslavični prvak in razkosevalec kmetijskih posestev ter posestnik ciglarne Peter Šunko. V Ptujju je bil, da se je prošil, da se ga sprejme v občinsko vezo. Kakor čujemo, ni za tem hujskajočim zavratkom noben petelin zapel.

Policija napadli so nekateri fantje v Hrastovku in mu pretli z revolverji. Med njimi so bili A. Dernovšek, A. Razpotnik, Jože Drofenik, kateri, Dubrovnik, Jože Hribar in Blažič. Orožniki bodo jih zaprli.

Ustrelil se je v Celju poštni oficijal Supanek. Vzrok samomora ni znan.

Salmijak namesto vina. V Ptujju je našel nekdo sodarski pomočnik v žepu steklenico. Misli, da je vino in je krepko potegnil. Ali v steklenici se je nahajal salmijak. K sreči je bil zdravnik kmalu pri roki, da je moža rešil.

Porotno sodišče v Celju počelo se je te dni umorom, o katerem smo svoj čas že poročali. Šoštanjski okolici je namreč posestnica Amalija, 98 let stara, iz sovraštva mater svojega moža, razdela je nesrečni stariček 30 težkih ran, ki ji z čevlji glavo skoraj popolnoma razmesala. Morilka je znana pijanka, s katero so imeli vsi znanci mnogo neprijetosti. Razprava proti morilki se je preložila, da se jo zdravniško preišče, je-li je duševno zdrava. — Tat iz nava- je 35 letni kurjač Mlaker. Zaradi najrazlič- jših tatvin, storjenih večidel v škodo vbojih

ptujski, bil je obsojen pred porotnim sodiščem na 10 let težke ječe. — L. 1900 sta umorila Franc bruarja Polubec in Agata Karsan neko Francisko Pekić arja Ivanjereki. Bila sta na smrt obsojena. Poma- lje; maj jima pa je Joh. Neiger iz Bizelskega, kateri niti, dobil vsled sondeležbe pri umoru 6 let težke bnico.

(svin) **Ustrelil** se je v Mariboru asistent južne ne 11 letnice Jos. Cizcek v srce. Bil je takoj mrtev. vedno rok samomora šele 28 letnega moža je baje), okla neka nevdavljiva bolezen.

Ptuj **V Dravo** je skočila v Mariboru 18 letna . Dneharica Fani Juvan iz Ljubljane. Nadzornik e; mabitšč je nesrečnico še pravočasno iz vode isticra tgnil. Baje je vzrok poskušene samomora elje; vati v nesrečni ljubezni.

pu-ve **Čin blaznega.** Rudarja Jerneja Borštner v e. Dneku pri Trbovljah je zabodel njegov sin z vinjskič in ga težko ranil. Sinu se je zmešalo na). Dnepu in je bil že svoj čas v norišnici.

inanjih, **Na ledu vozili** so se v Mariboru po Dravi ri. Stije mladeniči. Kmalu bi to nevarno zabavo z v Slo- ljenjem poplačali. Ledena plošča se je namreč (sejem) zbila in morali so v vodo poskakati ter so se i** maj na suho rešili. — Pri Pobrežju se je rškega rli v led učence Stötl. Rešil ga je komaj edstva, barko mizar g. Moser. Pazite bolj na mladino. če se **Samomor.** Umobolna 66 letna starka Marija do od- nec je skočila iz okna celjske bolnice in im ov- tala na mestu mrtva.

ajbrže **Smrdi**, — prav hudo smrdi baje v mari- plačati rskem "narodnem domu". Blagajnik Stegnar olja. ipoveduje baje okoli, da manjka 1000 K. tvu nardi morda, — morda se kmalu o zadevi kaj e bodo č izve. . .

Iz Koroškega.

„Š-Mirove“ laži smrdijo res že do neba. ne razumemo, kje dobijo pobožni in posvetni, ice za azurirani in netonzurirani hlapi ce cunje to- a Mal- o poguma, da vlečejo svoje sicer duševno tzu in oge čitatelje tako nesramno za nos. „Š-Mir“ nice v iz svojih čitateljev in odjemalcev naravnost reita dela. Tako piše v eni svojih zadnjih šte- selstva k, da je orgljar Grafenauer pridobil koroškim

kmetom 50.000 kron podpore. Ta laž je pač že smešna. Kajti vsakdo ve, da je Grafenauer na Dunaju prava ničla in da služi vsak njegovih govorov zbornici k večjem v veliko zabavo. Res je in to se pa lahko dokaže, da sta dotičnih 50.000 kron podpore kmetom pridobila nemška napredna poslanca Nagele in Steinwender. Grafenauer, res je, da obučuje večidel z jezuiti in lažniki. Ali kot poslanec in človek bi morali imeti vendar toliko ponosa, da se ne bi bahali s tujimi pridobitki. Laž ima kratke noge, pane Grafenauer, in končno vam tudi najneumnejši izmed vašimi pristaši ne bodejo besedice verovali.

Deželnozbornske volitve na Koroškem so že razpisane. Vršile se bodo po sledečem vpo- redu: Dne 24. marca se vršijo volitve poslan- cev iz splošnega (IV.) razreda. Zanje je vsaka občina volilni kraj. Ako bi bile potrebne ožje volitve, se vršijo dne 27. marca. Dne 29. marca se vrši volitev poslancev iz kmetijskih občin (III. razred); ožje volitve za ta razred pa bodo dne 31. marca. Dne 1. aprila pa se vršijo volitve poslancev mest, trgov in industrijskih kra-jev ter trgovskih in obrtnih zbornic (II. razred); ožje volitve za ta razred se bodo vršile 3. aprila. Dne 5. aprila bodo volitve iz velepo- sestva (A. razred). Naprednjaki, pripravljajte se na volitve!

Čez stopnice je padel železničar Franc Vokal v Št. Vidu na Glani in sicer tako ne- srečno, da je kmalu potem umrl.

Smrt v plamenih. 2. t. m. zgorela je Čma- terjeva koča v Reisbergu v Labudu. 82 letna kmetica je skušala rešiti, kar je mogče in bila pri temu težko opečena. Njeno hčerko pa so našli v razvalinah kot zgorelega mrliča. Nesrečni posestnik niti zavarovan ni bil.

Neusmiljena smrt. V Ledenicah pri Beljaku je zadela te dni neusmiljena smrt družino kmeta Ropeča prav hudo. Najprve je umrla žena kme- tovega sina. Eno uro pozneje je izdihnil sam kmet. Oče umrle žene je še pri mrličah molil, ali četr ure pozneje je bil tudi on mrtev.

Mladi tat. 17 letni Albin Stridinger v Ce- lovnu je ukradel svojemu očetu 280 K in sre- brno uro. Policija je tička že zaprla.

Roparski napad. V okolici Feldkirchna sta napadla postopača Burggraf in Affenberger nekega kmeta in ga oropala za 160 K. Misléča, da je mrtev, sta ga pustila ležati. Kmet je sicer težko ranjen, ali prišel je vendar še domu. Roparja sta že zaprta.

Po svetu.

Cigan in duhovnik. Cigan je šel na lov in ustrelil zajca. Sreča ga duhovnik in mu veli: „Ne boš znal iz kože dejati živali; pojdi da to stori moj kuhar, ki ga bo imenitno spekel; jedla bova pečenko, pila izvrstno vino in se do- bro imela.“ Cigan mu sledi. Farovski kuhar zajca odere, speče ter prinese na mizo v skledi, pokriti s prtom. Cigan in duhovnik pijeta in se dobro imata. Na to reče duhovnik: „Pozno je že, daj, da se preje naspija in potem pojeva zajca; kje boš ti ležal; jaz bom na divanu.“ — „Jaz pa za vratmi.“ Vlečeta se in duhovnik kmalu trdo zaspi. Cigan, videč, da duhovnik močno spi, vstane, odkrije skledo in poje zajčjo pečenko, prt pa pogrne nazaj. Kmalu se du- hovnik zbudi in pocuka tudi cigana. „Ali si kaj sanjal?“ vpraša duhovnik. „Jaz sem imel sanje, da sem plezal po lestvi v nebesa.“ — „Meni se ni nič sanjalo“, odvrne cigan. — „Pojdi, da sneva zajca“, povabi duhovnik cigana in se vsede k mizi; toda ko odgrne skledo, za- pazi, da je pečenka izginila, in začuden vpraša cigana: „Si ti pojedel zajca?“ — „Da, gospod!“ — „Zakaj si to storil brez mene?“ — „Gospod, mislim sem, da vas ne bo več nazaj iz nebes!“

Poraba tobaka na Avstrijskem kaže v pre- teklem letu to sliko, da se je manj pokadilo, ali boljše vrste. Cigar se je n. p. za 11 milijon- nev manj pokadilo kakor prejšnje leto, vendar pa je dobila država od njih za 130.000 kron kron več. Opaziti je tudi, da se kaže vedno bolj cigarete. Tako se je pokadilo lani čez 4.348 milijone komadov cigaret. Torej slabšeji tobak nočejo Avstrijani več kaditi. Zanimivo je, ako se pregleda tobaka in kadenje se tikoče številke od leta 1875 in leta 1907. Leta 1875 je prišlo srednje na vsacega Avstrijana 49 cigar, 2 ciga-

reti, 1.143 gramov kadičnega tobaka in 113 gramov tobaka za šnofanje. Leta 1907 pa je prišlo na vsacega Avstrijana 44 cigar, 163 cigaret, 877 gramov kadičnega tobaka in 42 gramov tobaka za šnofanje.

O potresih se zadnji čas zaradi grozovite nesreče na Italijanskem mnogo čita. Zanimive so številke, ki se tičejo potresov. Tako je bilo pri raznih potresih ubitih:

Leta 1775 v Lissabonu . . .	50.000 oseb
„ 1812 „ Caracasu . . .	12.000 „
„ 1968 „ Peru . . .	20.000 „
„ 1902 „ Martinique . . .	30.000 „
„ 1906 „ San Francisku . . .	1.000 „
„ 1006 „ Valparaisu . . .	400 „
„ 1907 „ Jamaiki . . .	700 „

V zadnjem potresu na spodnjem Italijan- skem pa je našlo celo nad 160.000 oseb svojo smrt.

Gospodarske.

Paradiško jabolko ali ivanček je en do 2 m visok grm, katerega posamezne vkoreninjene mladice se rabijo za podlago, kadar se hoče izgojiti prtilikave ja- blane. Ako se cepi jabolban na to podlago, začne roditi drevesce zgodaj in rodi pri tem obilo. Da se dobi ko- likor mogoče veliko koreninčnih izrastkov, vsadi naj se ivanček v gnojno in rahlo zemljo in prereže mladice za kako ped visoko od tal. V prvem ali še boljše v drugem letu, ko so se izrastki dodobra vkoreninili, naj se jih izkoplje previdno, nato spomadi pocepi in vsadi v drevesnico. Na stalno mesto naj se presajajo dvoletne ceplenke in tam izgoji iz istih zaželjene oblike. Na to podlago naj se cepi le take vrste jabolk, ki dajejo naj- boljše, najlepše in najdebejše sadje, kakor: beli zimski kalvil, Kanada, Grafenstajnc, zim. zl. parmena, cesar Aleksander, Ananas, Orleanska, velika kaselska rajneta in Bismarkovo jabolko.

Katera umetna gnojila se sme mešati med seboj in katera ne? Superfosfata se ne sme mešati s Tomaževo žlindro in kalijem, z drugimi gnojili sa lahko meša kadarkoli se hoče. Tomaževo žlindro se ne sme mešati s superfosfatom, hlevskim gnojem in žve- pleno-kislam amonijakom, meša se pa lahko vsak čas s čilskim solitrom in kalijem, s kajnitom in kalijevo soljo sme se mešati le tik pred uporabo. Hlevski gnoj se ne sme mešati s Tomaževo žlindro in kalijem, meša se pa lahko vsak čas s superfosfatom, kajnitom, čilskim so- litrom, kalijevo soljo in žvepleno-kislam amonija- kom. Kajnit se lahko meša, kadar se hoče s su- perfosfatom, hlevskim gnojem, čilskim solitrom, kalijevo soljo in žvepleno-kislam amonijakom, s Tomaževo žlindro, in kalijem pa le tik pred uporabo. Čilski solitar se lahko vsak čas meša s superfosfatom, Tomaževo žlindro hlevskim gnojem, kajnitom, kalijevo soljo, z žvepleno- kislam amonijakom. Kalijeva sol se lahko meša vsak čas s superfosfatom, hlevskim gnojem, kajnitom, čilskim so- litrom in z žveplo-kislam amonijakom, s Tomaževo žlindro in kalijem pa le tik pred uporabo. Žvepleno-kisli amo- njak se ne sme mešati s Tomaževo žlindro in kalijem sme se pa mešati vsak čas s superfosfatom, hlevskim gnojem, kajnitom, čilskim solitrom in kalijevo soljo. Ka- lij se ne sme mešati s superfosfatom, hlevskim gnojem in žvepleno-kislam amonijakom, s Tomaževo žlindro in čilskim solitrom se lahko meša vsak čas sme se pa mešati le tik pred uporabo s kajnitom in kalijevo soljo.

Pognojite travnike! Skrbite, da dobi vaš travnik kolikor mogoče veliko kalija, pa tudi precej fosforove, kisline, ker tudi slednje ni nikdar odveč. Pognojite to- raj s kalijevo soljo in sicer vsak hektar s 6—7 kv. kaj- nita in 3 kv. Tomaževe žlindre. Raztrosite gori navedeno čimprej mogoče!

S čim naj se namaže les pri gnojnišnih gre- dicah! Najboljše je, če se namaže obod in okvirje pri gnojnišnih gredicah z lesnim katramom. Ko se ima na- mazati, naj se ga zavre na žrjavici in z vrelim namaže les, da se bolj napije. Vsekakor pa mora biti dotični les popolnoma suh. Tudi okna pri cvetličnjakih je najbolje napojiti s katramom, enako tudi deske, ki služijo za pokrivanje gnojnišnih gredic. Ojnjata barva sicer kolikor toliko prepreči, pa le deloma, da les ne gnije, ali les gnije kljub temu od znotraj vsled vodene pare, ki puhti iz gnoja.

Mrzlotekoči cepilni vosek se napravi, ako se raztopi 1 kg smrekove smole na žrjavici, odmakne da- leč od ognja in doda nato dobro osminko špirta in 2, žlici lanenega olja. Ko je cepilni vosek zgostljen, zapre naj se ga v lonce ali kositarne škatle neprodušeno. Ako bi pa kljub temu ne bi dovolj tekoč, naj se ga vnovič na žrjavici segreje in doda potem nekoliko špirta. Ta cepilni vosek ima pred drugimi to prednost, da je vedno mrzel tekoč, vsi drugi cepilni voski se pa strde in treba jih je pred uporabo segreti nad ognjem.

Jajca za valenje, ki se jih je dobilo od drugod in so se vsled tega pretresla, naj se dene v kak hladen prostor in jih pusti počivati najmanj dva dni, da se jajčja vsebina zopet umiri. Nato naj se jih še le pod- loži pod kolklo, kajti če se jih podloži takoj, ko so do- spela na mesto, se jajca slabo izvale.

Odrezane ali utrpane cvetke ostanjejo dalj časa sveže, ako se jih vtakne s spodnjim koncem v vodo kateri se je dodalo za nožvo ost kuhinjske in ravno to- liko amonijakove soli.

Presajena drevesa se ne sme prezgodaj trdno